

PIMA dhe Klima-PIMA: mjete për vlerësimin e halkës lidhëse mes MAP- së, MIP-së dhe KSP-së

**TAKIMI IX I PËRBASHKËT I KOMUNITETEVE TË PRAKTIKËS TË
EDUKIMIT DHE RAPORTIMIT FINANCIAR
QERSHOR 2024**

Sagé de Clerck

Departamenti i Çështjeve Fiskale

Hyrje

- MIP, MAP dhe KSP janë procese të veçanta të MFP-së në ciklin buxhetor
  - ▶ Metoda historike kundrejt metodës bashkëkohore

Fokusi te shpenzimet
monetare

Qasje e integruar me të
drejta dhe detyrime të
konstatuara

- ▶ PIMA dhe PIMA për klimën janë përgatitur si mjet për të vlerësuar proceset e MFP-së gjatë ciklit të plotë të investimeve
- ▶ Rezultati i PIMA/C-PIMA siguron:
  - ◆ matje objektive të rezultateve të investimeve/administrimit të aktiveve të qeverisë
  - ◆ këshilla për kursin e reformave

Instrumenti PIMA dhe K-PIMA i FMN-së përdoret në mbarë globin

- Veprimtaritë e përfunduara
- PIMA e ardhshme

Shënim: kufijtë e vendeve nuk pasqyrojnë domosdoshmërisht qëndrimin zyrtar të FMN-së.

PIMAs/K-PIMAs të kryera në vendet e programit PULSAR

	PIMA	PIMA Update	C-PIMA
Albania	Yes (2016)	No	No
Armenia	Yes (2018)	No	No
Azerbaijan	No	No	No
Belarus	No	No	No
Bosnia and Herzegovina	Yes (2018-IBiH and FBiH, 2023-Rep. Srpska and Brcko District)	Yes (2024-IBiH and FBiH)	No
Croatia	Yes (2021)	No	Yes (2021)
Georgia	Yes (2018)	Yes (2022)	Yes (2022)
Kosovo	Yes (2015)	Yes (2023)	Yes (2023)
Moldova	Yes (2019)	No	Yes (2023)
Montenegro	Yes (2021)	No	No
North Macedonia	Yes (2020)	No	Yes (2023)
Serbia	Yes (2016)	No	No
Ukraine	Yes (2016)	No	No

Vlerësimi i Menaxhimit të Investimeve Publike (PIMA)

Ka shumë vend për përmirësim të administrimit të investimeve publike

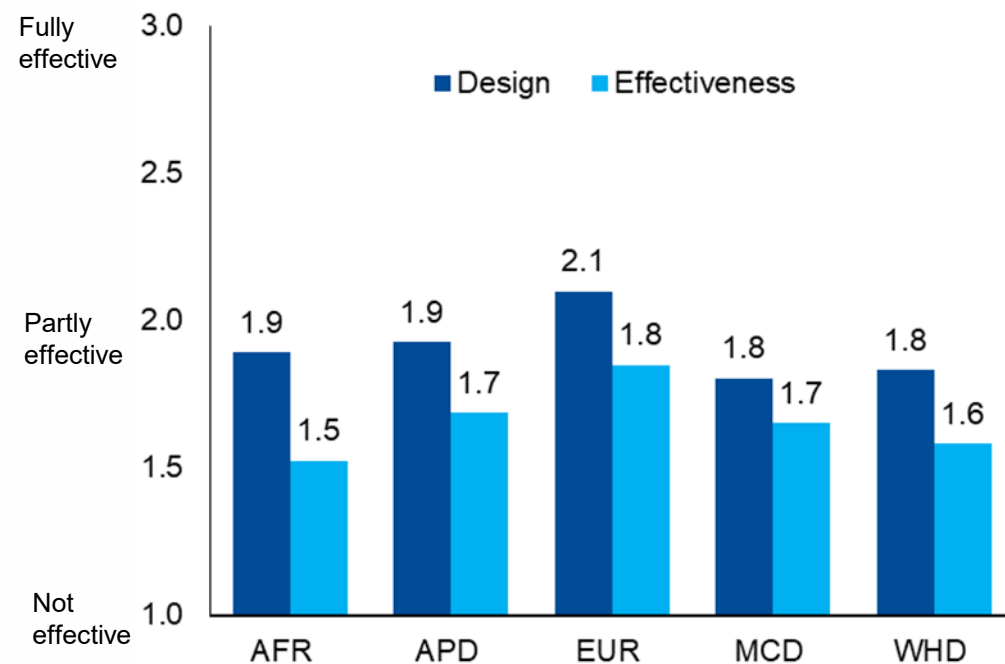
Vendet humbin mbi një të tretën e përfitimeve të mundshme të investimeve publike për shkak të mungesës së efikasitetit në proceset e investimeve publike.

Fuqizimi i menaxhimit të investimeve publike (MIP) mund të nxisë investime më të parashikueshme, të besueshme, efikase dhe produktive dhe pakësojë më shumë se gjysmën e këtyre mungesave të efikasitetit.

Rritja e efikasitetit të investimeve publike mund ta dyfishojë ndikimin investimit në produktin ekonomik.

Burimi: çmuarje të stafit të FMN-së

Ndërtimi i institucioneve të administrimit të investimeve publike është zakonisht më i fortë se **efektiviteti**

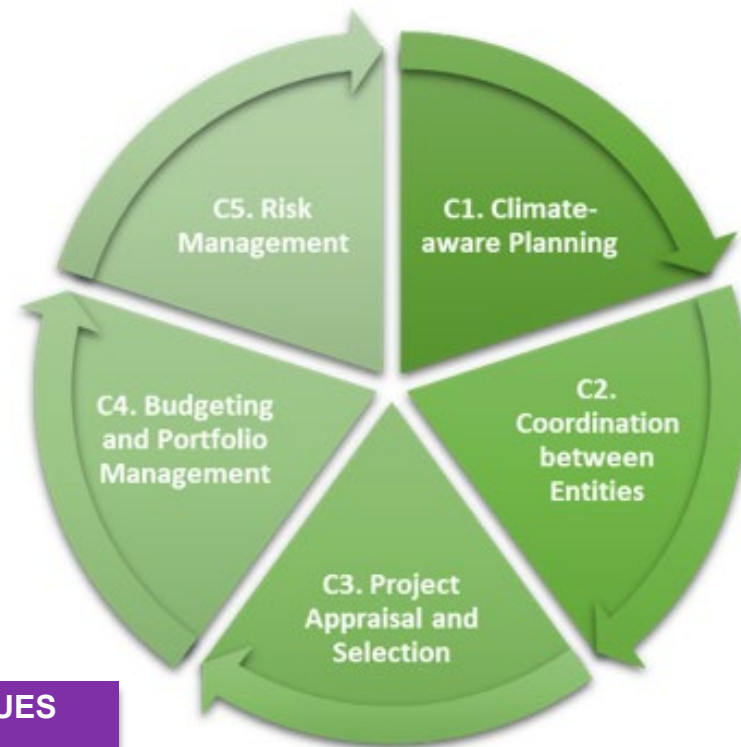
Burimi: Llogaritje të stafit të FMN-së mbështetur në raportet PIMA të FMN-së deri në fund të 2023.

PIMA e FMN-së është kornizë e plotë për vlerësimin e qeverisjes së infrastrukturës

Vlerësimi standard i Menaxhimit të Investimeve Publike (PIMA) mbulon 15 institucione në të gjithë ciklin e investimeve . . .

Vlerësimi i Menaxhimit të Investimeve Publike (PIMA) për klimën shton një vlerësim të 5 institucioneve në të gjithë ciklin e investimeve . . .

**FAKTORË MUNDËSUES
NDËRTEMATIKË**
Kuatrot institucionale dhe ligjore
Kapaciteti i stafit
Sistemet e informacionit

Pyetësoni i PIMA-s standarde mbulon 45 nënpyetje

Planifikimi

1. Objektivat dhe rregullat fiskale: A ka qeveria institucione fiskale në mbështetje të qëndrueshmërisë fiskale dhe të planifikimit afatmesëm për investimet publike?

2. Planifikimi kombëtar dhe sektorial: A bazohen vendimet për shpërndarjen e investimeve në strategji sektoriale dhe ndërsektoriale?

3. Bashkëndimi midis njësive: A ka bashkëndim efektiv të planeve të investimeve të njësive qendrore dhe të tjera qeveritare?

4. Vlerësimi i projekteve: A i nënshtrohen propozimet vlerësimit sistematik të projekteve?

5. Financimi alternativ i infrastrukturës: A ka një klimë të favorshme për financim nga sektori privat, PPP dhe PC në infrastrukturë?

2. National and Sectoral Planning: Are investment allocation decisions based on sectoral and inter-sectoral strategies?

2.a. Does the government prepare national and sectoral strategies for public investment?

2.b Are the government's national and sectoral strategies or plans for public investment costed?

2.c. Do sector strategies include measurable targets for the outputs and outcomes of investment projects?

Shpërndarja

6. Buxhetimi disavjeçar: A përgatit qeveria parashikime afatmesme të shpenzimeve kapitale mbi bazën e plotë të kostos?

7. Plotësia dhe njëjësia e buxhetit: Deri në çfarë mase ndërmerren shpenzimet kapitale dhe shpenzimet vjetore që lidhen me to përmes procesit buxhetor?

8. Buxhetimi për investimet: A mbrohen projektet investuese gjatë zbatimit të buxhetit?

9. Mirëmbajtja : A marrin financim adekuat mirëmbajtja rutinë dhe përmirësimet madhore?

10. Përzgjedhja e projektit: A ka institucione dhe procedura për të udhëhequr përzgjedhjen e projekteve?

Zbatimi

11. Prokurimet

12. Pasja e fondeve në dispozicion: A vihet në dispozicion në kohën e duhur financimi për shpenzimet kapitale?

13. Administrimi dhe mbikëqyrja e portofolit: A ushtrohet mbikëqyrje adekuate mbi zbatimin e të gjithë portofolit të investimeve publike?

14. Administrimi i zbatimit të projekteve: A administrohen dhe kontrollohen mirë projektet kapitale gjatë fazës së zbatimit?

15. Monitorimi i aktiveve publike: A është llogaritur dhe raportuar si duhet vlera e aktiveve në pasqyrat financiare?

15 institucione gjithsej me nënpyetje

Secila pyetje vlerësohet me:
Pa përmëshje. Përmëshje e pjesshme. Përmëshje e plotë.

Produktet kryesore të PIMA-s i ndihmojnë vendet të fuqizojnë administrimin e investimeve publike

Raporti i hollësishëm vlerësimi

Grafikë krahasues

Përmbledhje e konstatimeve

Rekomandime dhe plan veprimi me renditje kohore

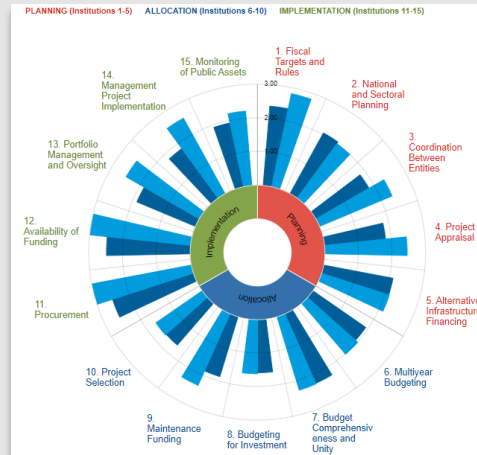
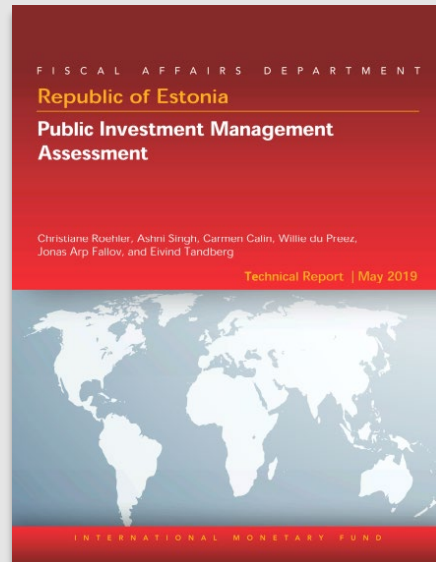

Table 0.1. Estonia: Summary Assessment

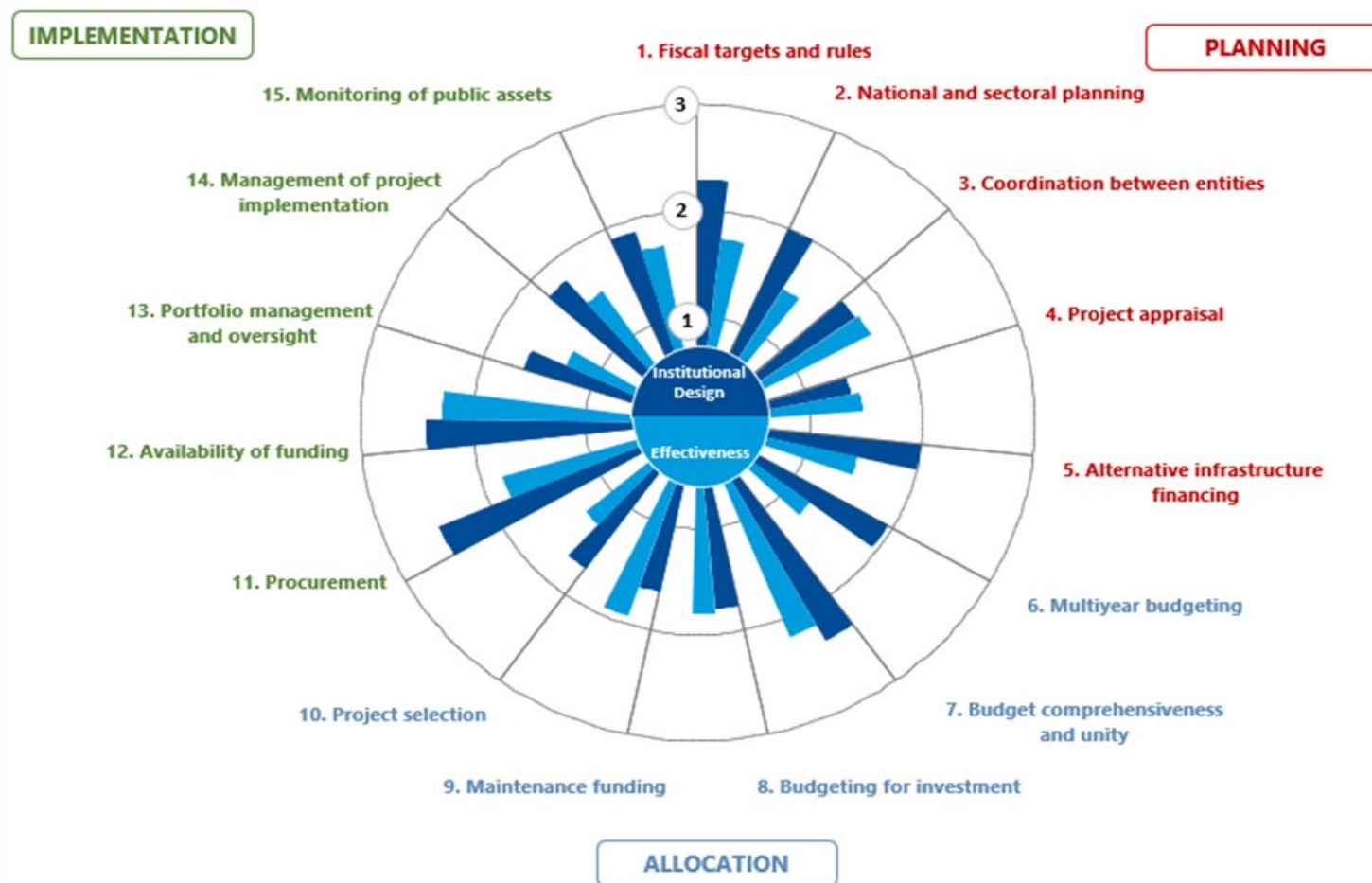
Phase/Institution	Institutional Design	Effectiveness	Reform Priority
A. Planning	1. Fiscal principles or rules	High. Estonia has a general government structural deficit and functional rules also apply.	Low
	2. National and sectoral plans	Medium. National and sectoral plans cover few specific investment projects and are not linked to the MTFP.	High
	3. Coordination between entities	Medium. Information on OMC capital spending and OMC/SOI contingent liabilities is available, but there are no formal discussions or monitoring.	Medium
	4. Project appraisal	Medium. There is some central support, but no standard appraisal methodology. Appraisals are done for EU projects as provided.	High
	5. Alternative infrastructure financing	Low. No published strategy or framework for PPPs, nor is there direct central oversight of SOE investments.	Medium
B. Allocation	6. Multi-year budgeting	Medium. Medium-term budget planning is well developed, but total project costs are not monitored.	Medium
	7. Budget comprehensiveness and unity	Medium. Over investment by ERB and SOEs is significant but not included in budget documentation.	Medium
	8. Budgeting for investment	Low. There is no formal mechanism to protect funding of ongoing projects.	Medium
	9. Maintenance funding	High. Maintenance funding is coded, planned, monitored, and reported.	Low
	10. Project selection	Low. There is no formal project pipeline across sectors irrespective of funding source; major projects are not reviewed centrally on an independent basis.	High
C. Implementation	11. Procurement	High. Procurement process is open and managed on a comprehensive e-procurement platform.	Low
	12. Availability of funding	High. Cash availability is managed through a TSA.	Low
	13. Portfolio management and oversight	Medium. Project costs and physical progress are monitored on project level, but not for the project portfolio. Only limited cost evaluations are conducted for national projects.	High
	14. Project implementation	High. Responsibilities for project implementation and approval, and rules in place for contract adjustments.	Medium
	15. Management of public assets	High. System for asset management rules, and assets are included in financial statements.	Low

Table 0.2. Estonia: Summary of Recommendations

Issue	Cost	Priority	Timeline
A. Planning Investment			
Issue 1: Strategic planning is fragmented and not reconciled with fiscal space projections.			
1.1 Strengthen the medium of long-term (15–20 years) strategic plans, by identifying key investment projects required to implement the strategy, with indicative costing and reconciliation with available fiscal space.	2	High	2020
1.2 Establish 10-year public investment plans to strengthen and consolidate medium-term capital planning to ensure consistent treatment of all investment projects, regardless of potential funding source.		High	2019
Issue 2: Appraisal of projects is not done uniformly and does not support stringent and consistent project selection.			
2.1 Adopt a standard methodology for project appraisal to ensure that all major projects are appraised to a similar standard and subject appraisal documents to independent external review as a quality control measure.	4	High	2019
2.2 Adopt a standard methodology for project appraisal to ensure that all major projects are appraised to a similar standard and subject appraisal documents to independent external review as a quality control measure.	5	Medium	2020
Issue 3: There is no consolidated oversight of key fiscal risks.			
3.1 Establish a framework for monitoring and reporting of key fiscal risks, including for PPPs and contingent liabilities, and include a consolidated statement of fiscal risks in budget documents.			
B. Allocating Investment			
Issue 4: Allocations for capital projects are appropriated on an annual basis with no clear information of the total project costs available to members of Parliament, and there is no consolidated public investment program.	6,7,8		
4.1 Strengthen capital budget planning, appropriation and implementation by introducing additional disclosures on investment projects in the budget process.		Medium	2020
Issue 5: There is no consolidated project pipeline across sectors, and no comprehensive criteria for selection of budget-funded projects for implementation.			
5.1 Establish a unified pipeline of appraised projects in order to compare projects within and across sectors in a transparent and competitive manner.	10	High	2019
C. Implementing Investment			
Issue 6: Projects are monitored on an individual project level, but there is no central oversight and monitoring of the project portfolio, of project progress nor of project expenditures.			
6.1 Establish an electronic, central project oversight system to monitor all major projects centrally, to minimize cost overruns, time overruns and risks that might arise during project implementation.	11	High	2019
Cross-cutting Issues			
IT Systems and Data Management			
Issue 7: There is a wealth of available data generated by different information systems, but this is not fully utilized for analysis and central monitoring.		Cross cutting	
7.1 Use available data for more extensive disclosure and analysis, e.g., of contingent liabilities, a public sector balance sheet on the statistical basis, portfolio oversight including project cost and time overruns, or procurement patterns.		Medium	2019

Fushat kryesore të fokusit për përmirësimin e administrimit të investimeve publike – konstatimet e PIMA-s deri tani

Vlerësimet mesatare të PIMA-s për vendet e programit PULSAR

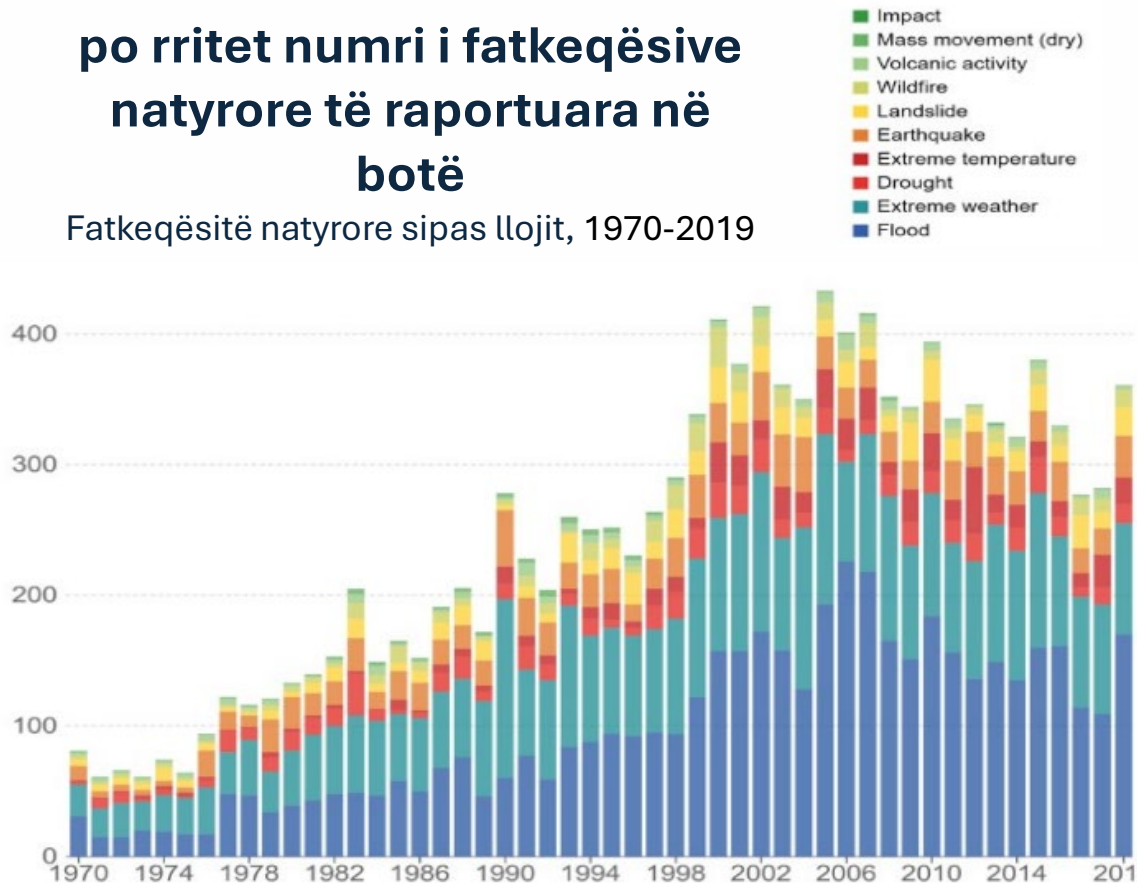

Instrumenti Klima-PIMA

Investimet publike janë me rëndësi për t'iu përgjigjur ndryshimit klimatik

po rritet numri i fatkeqësive natyrore të raportuara në botë

Fatkeqësitë natyrore sipas llojit, 1970-2019

- Nevojitet një kalim drejt investimeve publike të gjelbra
  - ▶ për të pakësuar sasinë e çliruar të gazeve serrë

- ▶ Për të ndërtuar një infrastrukturë publike që i bën ekonominë më të forta ndaj ndryshimeve klimatike dhe fatkeqësive natyrore.

15 dimensionet e Klima-PIMA

C1. Planifikim i vetëdijshëm për klimën

- 1a. Planifikimi kombëtar dhe sektorial i investimeve publike
- 1b. Kodet e rregullimit të territorit dhe të urbanistikës
- 1c. Udhëzime të centralizuara për planifikimin dhe llogaritjen e kostos të strategjive

C2. Bashkërendimi midis njësive

- 2a. Bashkërendimi në mbarë qeverisjen qendrore
- 2b. Bashkërendimi me nivelin e qeverisjes nën nivelin qendror
- 2c. Bashkërendimi me ndërmarrjet publike dhe mbikëqyrja e tyre

C3. Vlerësimi dhe përzgjedhja e projekteve

- 3a. Vlerësimi i projekteve dhe klima
- 3b. Korniza e PPP-ve dhe shpërndarja e rreziqeve klimatike
- 3c. Përzgjedhja e projekteve

C4. Buxhetimi dhe administrimi portofolit

- 4a. Dhënia e informacioneve shpjeguese në buxhet për shpenzimet për investime publike të lidhura me klimën
- 4b. Shqyrtimet pas zbatimit dhe auditimet e rezultateve klimatike
- 4c. Administrimi dhe mirëmbajtja e aktiveve

C5. Administrimi i rreziqeve

- 5a. Strategjia kombëtare për administrimin e rreziqeve të fatkeqësive
- 5b. Mekanizma financimi paraprak për të administruar rreziqet klimatike
- 5c. Analiza e rrezikut fiskal nga ndryshimet klimatike

Pyetësi i Klima-PIMA

Pyetësi K-PIMA
përcaktohet çfarë është

pa përmbushje,
me përmbushje të pjesshme dhe
me përmbushje të plotë

dhe domethënien për secilin
dimension

Indicator		Scoring		
		1 = To no or a lesser extent	2 = To some extent	3 = To a greater extent
C1. Climate-aware planning: Is public investment planned from a climate change perspective?				
C.1.a	Are national and sectoral public investment strategies and plans consistent with the government's climate objectives, targets, and expected outcomes?	National and sectoral public investment strategies and plans are not consistent with the government's climate objectives, targets, and expected outcomes.	National public investment strategies and plans are consistent with the government's climate objectives, targets, and expected outcomes with respect to either adaptation or mitigation .	National and sectoral public investment strategies and plans are consistent with the government's climate objectives, targets, and expected outcomes with respect to both adaptation and mitigation .
C.1.b	Do central government and/or sub-national government regulations require that land use, building codes and other planning regulations address climate-related concerns affecting decisions on public investment?	Central government and/or sub-national government regulations do not require that land use, building codes and other planning regulations address climate-related concerns affecting decisions on public investment.	Central government and/or sub-national government regulations require that land-use regulations, building codes and other planning regulations address climate-related risks and impacts in jurisdictions where some general government investment takes place.	Central government and/or sub-national government regulations require that land-use regulations, building codes and other planning regulations address climate-related risks and impacts in jurisdictions where most general government investment takes place.
C.1.c	Is there centralized guidance and support for government agencies on planning public investment in the context of climate change?	There is no centralized guidance or support for government agencies on planning public investment in the context of climate change.	There is centralized guidance for government agencies on planning public investment in the context of climate change with respect to either adaptation or mitigation .	There is centralized guidance and support for government agencies on planning public investment in the context of climate change with respect to both adaptation and mitigation .
C2. Coordination between entities: Is there effective coordination of decision making on climate change-related public investment across the public sector?				
C.2.a	Is decision making on public investment coordinated across central government from a climate-change perspective?	Decision making on public investment is not coordinated across central government from a climate-change perspective.	Decision making on public investment is coordinated across budgetary central government from a climate-change perspective.	Decision making on public investment is coordinated across all central government, including externally financed projects, PPPs and extra-budgetary entities , from a climate-change perspective.

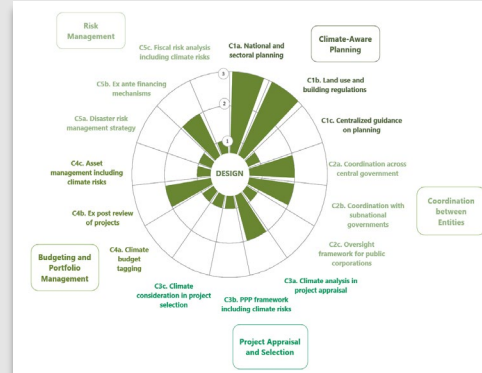
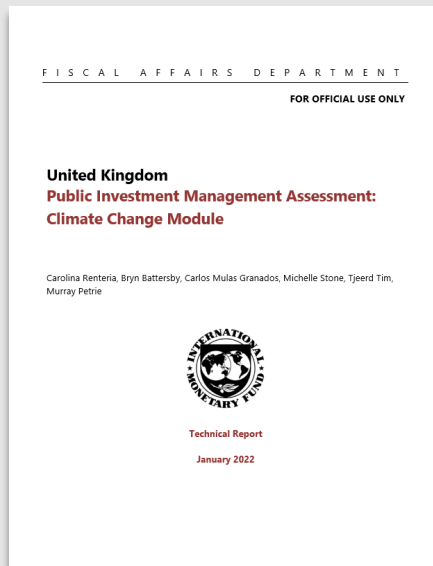
Produktet kryesore të K-PIMA-s i ndihmojnë vendet të fuqizojnë administrimin e investimeve publike

Raporti i hollësishëm vlerësimi

Rezultatet dhe grafikë krahasues

Përmbledhje e konstatimeve

Rekomandime dhe plan veprimi me renditje kohore

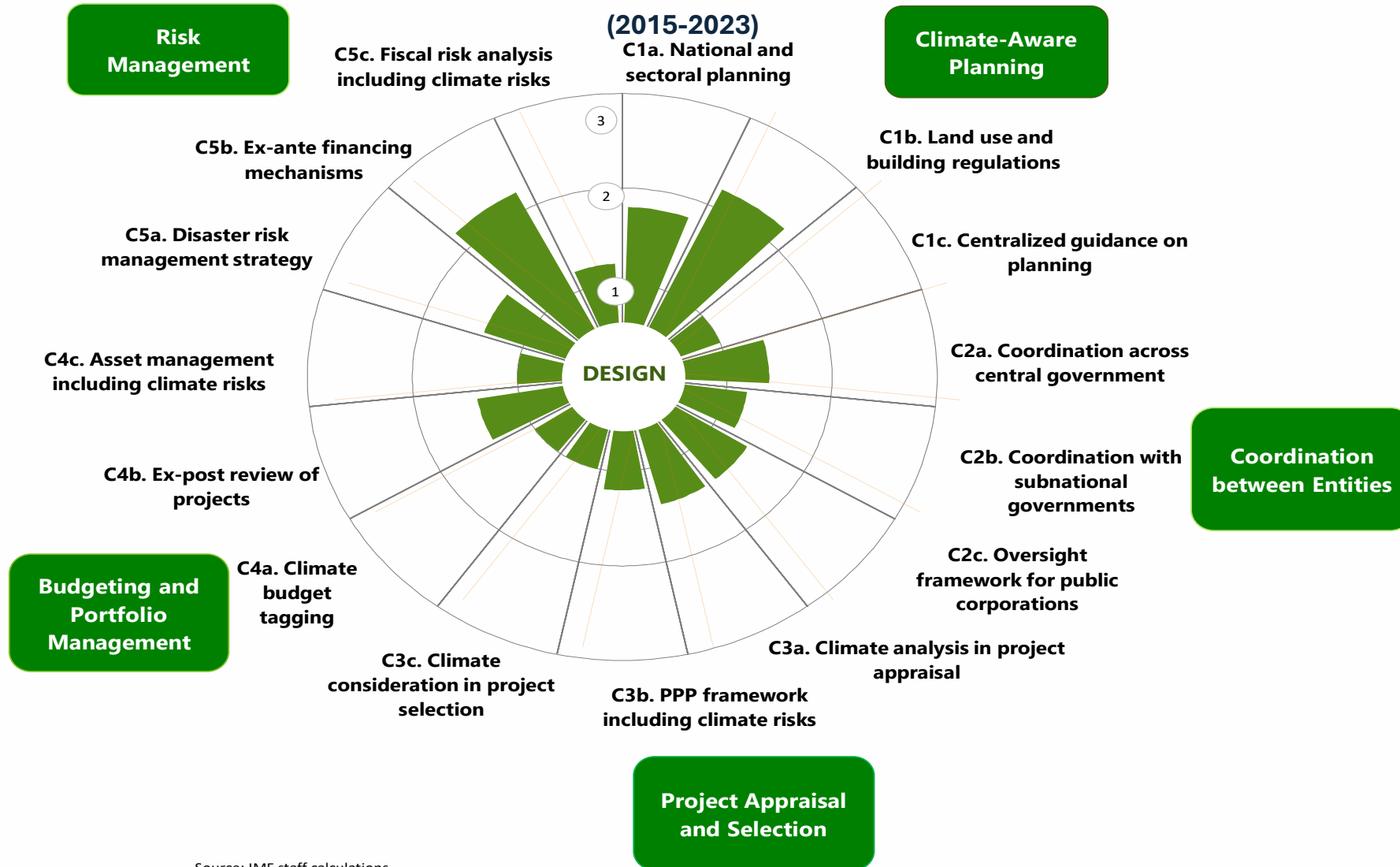
Institution	Assessed Strength	Reform Priority
C1	Climate aware planning MEDIUM Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit, sed do eiusmod tempor incididunt ut labore et dolore magna aliqua. Ut enim ad minim veniam, quis nostrud exercitation ullamco laboris nisi ut aliquip ex ea commodo consequat.	High
C2	Coordination between entities MEDIUM Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit, sed do eiusmod tempor incididunt ut labore et dolore magna aliqua. Ut enim ad minim veniam, quis nostrud exercitation ullamco laboris nisi ut aliquip ex ea commodo consequat.	Medium
C3	Project appraisal and selection HIGH Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit, sed do eiusmod tempor incididunt ut labore et dolore magna aliqua. Ut enim ad minim veniam, quis nostrud exercitation ullamco laboris nisi ut aliquip ex ea commodo consequat.	Medium
C4	Budgeting and portfolio management HIGH Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit, sed do eiusmod tempor incididunt ut labore et dolore magna aliqua. Ut enim ad minim veniam, quis nostrud exercitation ullamco laboris nisi ut aliquip ex ea commodo consequat.	Low
C5	Risk management LOW Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit, sed do eiusmod tempor incididunt ut labore et dolore magna aliqua. Ut enim ad minim veniam, quis nostrud exercitation ullamco laboris nisi ut aliquip ex ea commodo consequat.	High

Action	Timing	Responsible Agency
Climate-aware planning Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit, sed do eiusmod tempor incididunt ut labore et dolore magna aliqua. Ut enim ad minim veniam, quis nostrud exercitation ullamco laboris nisi ut aliquip ex ea commodo consequat.	December 2022	MOF
Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit, sed do eiusmod tempor incididunt ut labore et dolore magna aliqua. Ut enim ad minim veniam, quis nostrud exercitation ullamco laboris nisi ut aliquip ex ea commodo consequat.	March 2023	MOF
Coordination between entities Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit, sed do eiusmod tempor incididunt ut labore et dolore magna aliqua. Ut enim ad minim veniam, quis nostrud exercitation ullamco laboris nisi ut aliquip ex ea commodo consequat.	December 2022	Environment Department
Project appraisal and selection Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit, sed do eiusmod tempor incididunt ut labore et dolore magna aliqua. Ut enim ad minim veniam, quis nostrud exercitation ullamco laboris nisi ut aliquip ex ea commodo consequat.	December 2021	MOF
- tempor incididunt ut labore et dolore magna aliqua. Ut enim ad minim veniam, quis nostrud exercitation ullamco laboris nisi ut aliquip ex ea commodo consequat.	December 2023	MOF
Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit, sed do eiusmod tempor incididunt ut labore et dolore magna aliqua. Ut enim ad minim veniam, quis nostrud exercitation ullamco laboris nisi ut aliquip ex ea commodo consequat.	June 2022	MOF
Budget and portfolio management Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit, sed do eiusmod tempor incididunt ut labore et dolore magna aliqua. Ut enim ad minim veniam, quis nostrud exercitation ullamco laboris nisi ut aliquip ex ea commodo consequat.	June 2022	MOF
Risk Management Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit, sed do eiusmod tempor incididunt ut labore et dolore magna aliqua. Ut enim ad minim veniam, quis nostrud exercitation ullamco laboris nisi ut aliquip ex ea commodo consequat.	December 2023 (with next NAP)	MOF
Cross-Cutting Issues		
Legal Framework Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit, sed do eiusmod tempor incididunt ut labore et dolore magna aliqua. Ut enim ad minim veniam, quis nostrud exercitation ullamco laboris nisi ut aliquip ex ea commodo consequat.	March 2023	MOF
Information Systems Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit, sed do eiusmod tempor incididunt ut labore et dolore magna aliqua. Ut enim ad minim veniam, quis nostrud exercitation ullamco laboris nisi ut aliquip ex ea commodo consequat.	June 2022	Statistics Agency
Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit, sed do eiusmod tempor incididunt ut labore et dolore magna aliqua. Ut enim ad minim veniam, quis nostrud exercitation ullamco laboris nisi ut aliquip ex ea commodo consequat.	August 2024	Ministry for Development
Capacity Building Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit, sed do eiusmod tempor incididunt ut labore et dolore magna aliqua. Ut enim ad minim veniam, quis nostrud exercitation ullamco laboris nisi ut aliquip ex ea commodo consequat.	October 2023	All entities

Shënim: Shembuj të stilizuar për grafikun e rezultateve, përmbledhjen e konstatimeve dhe planin e veprimit.

Fushat kryesore të fokusit për përmirësimin e administrimit të investimeve publike – konstatimet e K-PIMA-s deri tani

Veprimet mesatare të K-PIMA-s për vendet e programit PULSAR

Përfitimet nga PIMA dhe Klima-PIMA:

Përfitimet e kryerjes së një PIMA-Klima-PIMA

Identifikohen pikat e forta dhe pikat e dobëta

- Vlerësohet gatishmëria institucionale dhe boshllëqet në administrimin e investimeve publike kundrejt vështirësive që sjell ndryshimi klimatik.

Dokument udhërrëfyes për reformën

- Identifikohen veprimet e reformës dhe mbështetja e mundshme nga FMN dhe nga organizata të tjera për zhvillimin e kapaciteteve.

Mundësi për të marrë financim global në lidhje me klimën

- Rriten mundësitë për të gjetur fonde dhe financim lidhur me klimën.

Shkëmbime me kolegë

- Shkëmbehen mësimet dhe përvoja me vende të tjera që përballen me probleme dhe vështirësi të ngjashme.

Shembuj të lidhjes me financat klimatike: fondi i FMN-së për rezistencë dhe qëndrueshmëri

- FRQ i FMN-së është krijuar si instrument kreditimi në prill 2022, në kuadër të Fondit të Besimit për Rezistencë dhe Qëndrueshmëri (FBRQ)
  - ▶ FBRQ fokusohet në vështirësi strukturore afatgjata, përfshirë ndryshimin klimatik dhe gatishmërinë për pandemitë
- Për të marrë financim nga FRQ-ja kanë të drejtë vendet me nivel të ulët të ardhurash dhe nivel të mesëm por në pozita të dobëta, përfshirë shtetet e vogla, me program aktiv të fondit
- FRQ ka kushte të thjeshtuara
  - ▶ Mund të përfshijë masa zbatimi të rekomanduara

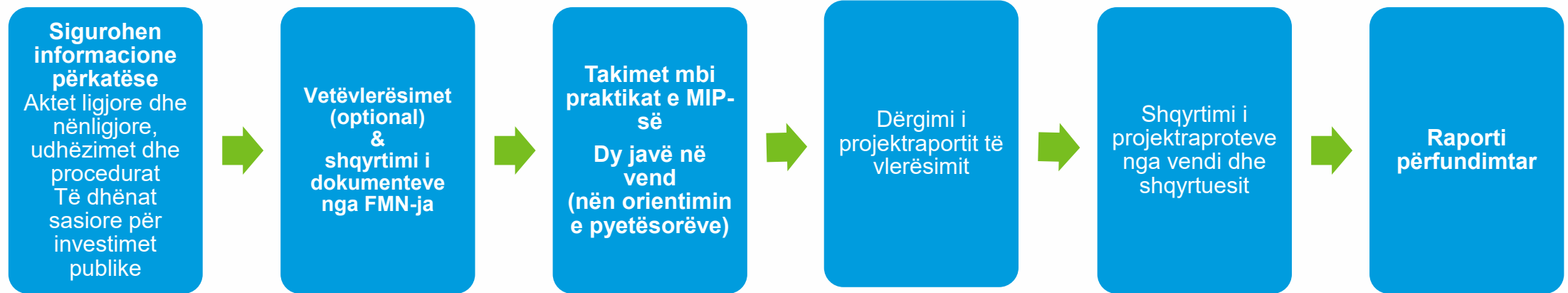
Nxitja e lidhjeve dhe mësimave nëpërmjet PIMA dhe Klima-PIMA

- Kryerja e **vetëvlerësimeve** dhe **seminareve para vlerësimeve** nxit angazhim të hershëm të vendit
- Vendosen **lidhje mes ekipeve dhe dikastereve** nëpërmjet diskutimeve për vlerësimin
  - ▶ Vendosja e kontakteve dhe lidhjeve
  - ▶ Vetëdijesim më i madh për ndërlidhjet
- **Takimet e punës për testimin e gjetjeve dhe rekomandimeve** mbledhin në një vend stafin për të parë pamjen e plotë dhe për të diskutuar për vlerësimin jashtë rolit të tyre të ngushtë
- Ekipet e vlerësimit mund të realizojnë **seminare** për temat të MIP-së, sipas kërkesës

Procedurat dhe proceset e PIMA/Klima-PIMA

Procesi dhe afatet tipike të PIMA/Klima-PIMA

Në cilat informacion e mbështet raportin ekipi i FMN-së

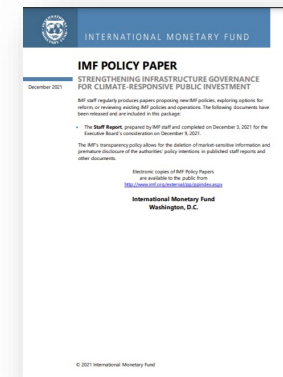
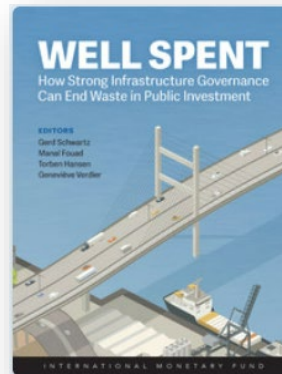
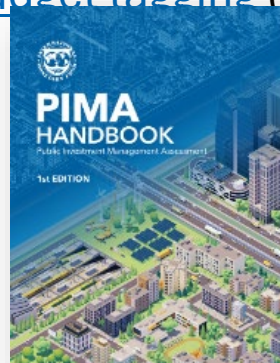
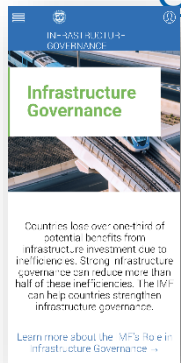
- Analiza e tendencave të kaluara të shpenzimeve kapitale
- Çmuarje të efikasitetit të investimeve publike në raport me vendet e ngjashme me grupe të dhënash ndërkombëtare
- Shqyrtimi i buxhetimit dhe raportimit të investimeve
- Shqyrtimi i akteve ligjore dhe nënligjore dhe procedurave që rregullojnë investimet publike
- Intervista me grupet e interesit

NË GRUPET E INTERESIT PËRFSHIHEN:

- Ministria e Financave
- Ministria e rregullimit/zhvillimit/infrastrukturës
- Ministrinë e arsimit, shëndetësisë, komunikacionit, energjetikës, ndryshimit klimatik
- Ndërmarrjet shtetërore
- Rregullatorët
- Kontrolli i Lartë i Shtetit
- Partnerët nga sektori privat

Informacione të mëtejshme

- Faqja e FMN-së për menaxhimin e investimeve publike www.infrastructuregovern.imf.org
- [PIMA Handbook 2022](#)
- [Well Spent How Strong Infrastructure Governance Can End Waste in Public Investment 2020](#)
- [Public Investment Management Assessment - Review and Update \(2018\)](#)
- [Strengthening Infrastructure Governance for Climate-responsive Public Investment \(2021\)](#)
- [Climate-Sensitive Management of Public Finances—”Green PFM” 2021](#)
- [Green Budgeting: Towards common principles \(2021\)](#)
- [Green budget tagging \(2021\)](#)

Faleminderit

SdeClerck@imf.org